

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2231
Tarih: 24.12.2010

17543

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Hamit GEYLANI
Hakkari Milletvekili

Hakkari, İran ve Irak'a sınırı bulunan Türkiye'nin en doğusunda yer almaktadır. İki ülkeye sınırı olmasına karşın, sadece Türkiye – İran sınır kapısı olan Esendere Sınır ve Gümrük Kapısı açıktır. Çukurca Üzümcü Türkiye – Irak Sınır Kapası 2001 yılından beri açılacak söylentileri bir türlü gerçekleşmemiştir. Yine, Şemdinli Derecik Türkiye – Irak Sınır Kapası'nın Gümrük Binası inşa edildiği halde, faaliyete açılmamıştır. Ayrıca Şemdinli'nin Alan Bölgesinde yer alan Türkiye – İran Sınır Kapısı da, idari kararlarla yıllardır faaliyeti durdurulmuştur.

Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Esendere beldesindeki Esendere Sınır Kapısı da, bölgedeki insanların geçimine bir katkı sağlamazken, batıdan gelen büyük şirketlerin ekonomik finans kapısı durumuna gelmiştir. Hükümetin 2006'da yayımladığı gümrük genelgesi ile birlikte sınır ticaretine yapılan kısıtlamalar, başta Esendere halkı olmak üzere sınır kapısına yakın olan yerlerde yaşayanları olumsuz etkiledi.

Esendere Sınır Kapısı'nda bölge halkının ticaret yapmasına kota gibi uygulamalarla izin verilmezken, batıdaki büyük ithalat ve ihracat şirketleri, herhangi bir uygulamaya tabi olmadan istedikleri oranda ticaret yapabiliyor. Normal haliyle sınır ticaretine açık olması gereken sınır kapısı, sadece batıdaki büyük şirketlerin ithalat ve ihracat işleri için transit geçiş kapısı olarak kullanılıyor. Başta sınır kapısının sıfır noktasında bulunan Esendere beldesinde yaşayanlar olmak üzere, Hakkari ve ilçe merkezlerinde yaşayan insanlar sınır kapısından umudu kesmiş durumdadır..

Bölgede, köyden kente yaşanan zorun göç nedeniyle tarım ve hayvancılık bitme noktasına gelmiştir. Halkın hiçbir geçim kaynağı olmadığı gibi, işsizlik oranı yüzde 70 dolaylarındadır. Oysa, hem İran hem de Irak'a komşu olan Hakkari'nin, açılacak yeni sınır kapılarıyla, ticaretin gelişeceği ve bölge halkına bir nefes olacağı kuşkusuzdur.

Bu bağlamda;

- 1- Şemdinli'nin Derecik Beldesi'nde gümrük binası çoktan yapıldığı halde, sınır kapısı neden hala açılmamaktadır?
- 2- Alınan idari kararlarla faaliyeti durdurulan Şemdinli'nin Alan bölgesinde yer alan Türkiye-Iran sınır ne zaman tekrar faaliyete açılacaktır?
- 3- Çukurca, Üzümcü Türkiye – Irak Sınır Kapısı 2001 yılında açılışı yapıldığı halde, neden faaliyeti başlatılmamaktadır?
- 4- Halkın tüm üretim ilişkilerinden koparıldığı Hakkari'de, bu kapıların açılmasıyla yurttaşın bir yaşam hakkı tanımayı düşünüyor musunuz?
- 5- Esendere Sınır Kapısı'nda bölge halkı için konulan ticaret kotalarını kaldırmayı düşünüyor musunuz?
- 6- Esendere Sınır Kapısının yeniden canlanması amacıyla bir çalışmanız olacak mı?
- 7- Büyük ithalat ve ihracat şirketlerine sağlanan kolaylıklar, neden bölge halkına sağlanmamaktadır?